

23100 - TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ SOCIAL I ESTADÍSTICA APLICADA

Aquesta assignatura semestral de tres crèdits, (dos de teòrics i un de pràctic) pretèn oferir una panoràmica de les diferents possibilitats metodològiques i tècniques per a la preparació, la recollida i l'anàlisi empírica de dades relacionades amb el coneixement de les relacions laborals. Aquests tres aspectes estructuraran la matèria amb una orientació eminentment pràctica que tracta d'exemplificar-ne amb la seva aplicació al camp de les relacions laborals mitjançant la revisió de diversos estudis.

En una primera part introductòria, es tracta de mostrar la necessitat de construir i articular els conceptes emprats en l'estudi empíric de les relacions laborals dins de la lògica del procés d'investigació. En aquest moment, s'exposa una visió de conjunt de les diferents tècniques de recollida i anàlisi de dades, tant quantitatives com qualitatives, i se'n precisen l'abast i les limitacions de la seva utilització en relació a la balança entre objectius i mitjans.

La segona part es destina als instruments de recollida de la informació, i s'insisteix en dos d'aquests instruments pel seu major interès per al treball del futur professional de les relacions laborals: l'enquesta i l'entrevista.

La tercera part del curs es concentra específicament en l'anàlisi de dades, bàsicament quantitatives i, per tant, en el seu tractament estadístic. Aquest bloc temàtic, el més extens de l'assignatura, pretèn proporcionar els conceptes i instruments bàsics de l'estadística descriptiva univariable i bivivariable i de l'estadística inferencial a partir de les tècniques de mostreig, que faciliten la comprensió i la realització d'estudis empírics de naturalesa quantitativa. Finalment, s'inclou un tema destinat a conèixer algunes de les tècniques de l'anàlisi de dades qualitatives.

TEMA 1. La investigació en ciències socials

1. Tècniques d'investigació social i estadística.
2. La investigació científica
3. Instàncies i perspectives d'investigació
4. Etapes del procés d'investigació
 - 4.1. Construcció de l'objecte d'estudi
 - 4.2. Recollida de dades
 - 4.3. Anàlisi de dades
5. La complementarietat de perspectives
6. Classificació de les tècniques de recollida i d'anàlisi de dades

TEMA 2. La recollida de dades

1. La recollida de dades dins del procés d'investigació.
2. L'enquesta
 - 2.1. Característiques generals
 - 2.2. Conceptes, indicadors i variables
 - 2.3. La construcció del qüestionari
 - 2.4. Aplicació del qüestionari
 - 2.5. Exemples d'aplicació
3. L'entrevista
 - 3.1. Característiques generals i tipus d'entrevista
 - 3.2. Contextos, interactius de comunicació

3.3. Formes d'intervenció i procediments tècnics

3.4. L'anàlisi d'entrevistes

4. L'observació

4.1. Característiques generals

4.2. Tipus d'observació

TEMA 3. L'anàlisi de dades estadístiques

1. L'anàlisi estadística univariada

1.1. Introducció: principals conceptes de l'estadística

1.2. Distribució de freqüències, proporcions i ratios

1.3. Representacions gràfiques

1.4. Mesures de tendència central i de dispersió.

2. El mostreig estadístic

2.1. Introducció: definicions i conceptes bàsics. Tipus de mostreig

2.2. El mostreig aleatori simple

2.2.1. Definició. Extracció d'una mostra

2.2.2. Estimació, error i interval de confiança

2.2.3. Grandària de la mostra.

2.2.4. Relacions entre grandària de la població, de la mostra i error

3. Anàlisi estadística bivariada

3.1. Presentació de les tècniques d'anàlisi de dades estadístiques

3.2. L'anàlisi de taules de contingència

3.2.1. lectura de la informació d'una taula de contingència

3.2.2. Associació i independència. Mesures d'associació.

3.3. Diferències de proporcions i de mitjanes

3.4. La correlació

Bibliografia general:

ABAD, A.; SERVIN, L.A. (1984). *Introducción al muestreo*. Mèxico: Limusa.

ALVIRA MARTIN, Francisco (1983). "Perspectiva cualitativa-perspectiva cuantitativa en la metodología sociológica". *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* 22: 53-75.

ANDER-EGG, Ezequiel (1983). *Técnicas de investigación social*. Buenos Aires: Humanitas

BLALOCK, Hubert M. Jr. (1981). *Estadística Social*. Mèxico. Fondo de cultura económica.

BLANCHET, et al. (1989). *Técnicas de investigación en Ciencias Sociales. Datos.*

Observación, Entrevista. Cuestionario. Madrid. Narcea.

CENTRE D'ESTUDIS I RECERCA SINDICALS (CERES) (1991). *1ª Encuesta de relaciones laborales en Catalunya. Análisis de las empresas de la industrias de la alimentación, metal, químicas y textil*. Barcelona: Centre d'estudis i recerca Sindicals.

DELGADO, J.M. ; GUTIERREZ, J. (Coord) (1994). *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.

EDUVÍGIS SANCHEZ, Maria (1994). "Técnicas de investigación social para la empresa" A.: Sociología para la empresa, coordinat per A. Lucas Marín. madrid: McGraw Hill. P. 101-128.

FESTINGER, L.; KATZ, D. (Comp.) (1979). *Los métodos de investigación en ciencias sociales*. Buenos Aires: Paidós. Biblioteca de Psicología Social y Sociología, Serie Mayor, 25.

GARCIA FERRANDO, Manuel (1994). *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología*. Alianza, Madrid. Alianza Universidad Textos, 96.

GARCIA FERRANDO, M.; IBAÑEZ, J.; ALVIRA, F. (1989). *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación social*. 2a edició. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 105.

GLASS, G.V.; STANLEY, J.C.(1986). *Métodos estadísticos aplicados a las ciencias sociales*. Mèxico: Prentice-Hall.

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTICA. La Encuesta de Población Activa. Diverses publicacions.

LATIESA, Margarita (Ed.) (1991). El pluralismo metodològic en la investigació social: ensayos típicos. Granada: Universidad de Granada. Biblioteca de Ciencias Polítiques y Sociología. Serie Monografías, 2.

MATEO RIVAS, M.J. (1989). Estadística en investigación social. Madrid: Paraninfo.

MAYNTZ, R.; HOLM, K.; HÜBNER, P. (1985). Introducción a los métodos de la sociología empírica. 4a edició. Madrid. Alianza. Alianza Universidad, 13.

PADUA, Jorge et al. (1987): Técnicas de investigación aplicadas a las ciencias sociales. México: Fondo de Cultura Económica.

PULIDO SAN ROMAN, Antonio (1987). Estadística y Técnicas de Investigación Social. Madrid: Pirámide.

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. (1992). Manual de investigación en ciencias sociales. México: Limusa.

RASO, J.M.; MARTIN VIDE, J.; CLAVERO, J. (1987). Estadística básica para ciencias sociales. Barcelona: Ariel.

REYES, Roman (Dir.)(1988). Terminología científico social. Aproximación crítica. Barcelona: Anthropos.

RUIZ OLABUENAGA, Jose Ignacio (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto. Serie Ciencias Sociales, 15.

RUIZ OLABUENAGA, J.I.; ISPIZUA, M.A. (1989). La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa. Bilbao: Universidad de Deusto.

RODRIGUEZ OSUNA, Jacinto (1991). Métodos de muestreo. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

SANCHEZ CARRION, Juan Javier (1989). Técnicas de análisis de datos nominales. Revista Española de Investigaciones Sociológicas 45, enero-marzo. P. 133-155.

SANCHEZ CARRION, Juan Javier (1989). Análisis de tablas de contingencia. El uso de los porcentajes en ciencias sociales. Madrid: Centro de investigaciones Sociológicas-Siglo XXI. Monografías, 105. Cap. 2.

SANCHEZ CARRION, Juan Javier (1995). Manual de análisis de datos. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 150.

SIERRA BRAVO, Restituto (1983). Técnicas de investigación social. Teoría y ejercicios. 3a edició rev. i amp. Madrid: Paraninfo.

TAYLOR, S.J.; BOGDAN, R. (1992). Introducción a los métodos cualitativos de investigación. 1a reimp. Barcelona: Paidós. Paidós Básica, 37. Cap. 1, 4 i 6.

VISAUTA VINACUA, B. (1989): Técnicas de investigación social. I: Recogida de datos. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.

WONNACOTT, T.H.; WONNACOTT, R.J. (1979). Fundamentos de estadística para administración y economía. México: Limusa.

WRIGHT MILLS, C. (1987). La imaginación sociológica. Barcelona: Herder.

AVALUACIÓ DEL CURS.

L'avaluació del curs comprén la realització obligatòria d'un petit treball de recerca individual i d'un examen al final del quadrimestre. El treball representa el 30% de la nota final. L'examen individual representa el 70% restant, i s'exigirà aprovar-lo amb un 4/10 per fer la mitjana amb el treball.